

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A válság.

Bánffy váratlan bécsi utazása.

Budapest, máj. 2. Bánffy Dezső báró vasárnap váratlanul Bécsbe utazott, honnan tegnap este érkezett vissza. Ehhez az utazáshoz politikai körökben a legmesszebb menő kombinációkat fűzik, bár nem tudja senkisésem biztosan, vajon Bánffy magánügyben utazott-e vagy nem. Bánffy Dezső báró ma délelőtt elhagyta lakásáról s Kossuth Ferenczánál és Andrássy Gyula grófnál tett látogatást. A politikai köröket teljesen váratlanul érte Bánffy utazása s bár eddig a részletekbe nincsenek beavatva, sokan azt hiszik, hogy meglepetés nincs kizárva.

Lukács László megbízatása.

Budapest, máj. 2. Ellenzéki körökben híre jár, hogy a király állítólag Lukács Lászlót bízza meg a kormányügyek továbbvezetésével.

Tisza István Budapesten.

Budapest, máj. 2. Tisza István gróf miniszterelnök Gesztről Budapestre érkezett, hogy részt vegyen a szabadelvű párt végrehajtó bizottságának ma este tartandó értekezletén.

A képviselőház összeül.

Budapest, máj. 2. A képviselőház holnap formális ülést tart és csütörtökön megkezdi a felirati javaslat tárgyalását.

Smialovszkyt megválasztották.

Zsolna, máj. 2. Az itteni kerületben Smialovszky Valért egyhangulag képviselővé választották.

Vérfürdő Varsóban.

Varsó, máj. 2. Tegnap délután mintegy ötezer főnyi munkástömeg összeköszött a katonasággal, amely löfgyverét használta. Az egészségügyi kirendeltség harminczegy halottat és tizenegy sebesültet számlált össze. A rendőrség még hatvan halottat és sebesültet szállított el. Később a munkások újra megtámadták a katonaságot, mely alkalommal huszonöt embert agyonlőttek és huszonötöt megsebesültek. Ma az összes üzletek zárva vannak s a forgalom teljesen szünetel.

A háború.

London, máj. 2. Tokióból érkezett jelentés szerint a két orosz flotta egy részét mára vagy holnapra várják.

Öngyilkos irodaigazgató.

Budapest, máj. 2. Politzer Zsigmond, a Budapesti biztosítótársaság irodaigazgatója leugrott a negyedik emeletről és szörnyethalt. Az öngyilkos irodaigazgató súlyos ideghajban szenvedett.

Férjgyilkosság gyanúja alatt.

Budapest, máj. 2. Nemrég Zágoni Mózes posta- és táviró-főtisztet agyonlőve találták budapesti lakásán. Akkor az a hír terjedt el, hogy Zágoni öngyilkossá lett. A rendőrség azonban följelentés folytán vizsgálatot indított a dologban s a vizsgálat alapján ma Zágoni feleségét letartóztatta, mert az a gyanu, hogy férjét ő lőtte agyon.

Baltával fizetett.

Budapest, máj. 2. Weisz Jenő háztulajdonos ma házbértartozás miatt kilakoltatta Stettka Mátyásné nevű lakóját. Az elkeseredett asszony baltát ragadott és fejbe vágta vele a háztulajdonost, aki oly súlyosan megsebesült, hogy haldokolva szállították a kórházba. Stettkánét a rendőrség letartóztatta.

Önként jelentkezett sikkasztó.

Budapest, máj. 2. A Magyar Kereskedelmi Bank szerajevói fiókjának Kasztl Alfréd hivatalnok nagyobb összeget sikkasztott és azután megszökött. A sikkasztó ma önként jelentkezett a budapesti rendőrfőkapitányságnál, ahol nyomban letartóztatták.

A munkások ünnepe.

Május elsejének ünnepét a fiumei összes iparosok és munkások tegnap általános munkaszünettel, felvonulással, népgyűléssel s több helyen rendezett népmulatságokkal ünnepelték meg.

Ezt az ünnepet a polgárság minden rétege rokonszenves figyelemmel kíséri. Elvégre legyen a testi erejük munkájával nagynehezen dolgozó munkásoknak is egy hivatalos vakációnapjuk, melyen kipihenve magukat, vigalommal ünnepeljék a munka glorifikálását. Van tehát eszményi alapja s jogosultsága is ennek az internacionális ünnepnek s egyaránt méltatják azt a munkaadók is. Szívesen adják meg munkásaiknak erre a napra nemcsak a munkaszünetet, de anyagilag is úgy honorálják őket, mintha rendszeren dolgoztak volna. Bizonyára

nagy áldozat ez, különösen oly munkástelepek főnökei részéről, kik sok embert foglalkoztatnak, de a kisiparos is igaz önzetlenséget tanúsít, mikor kicsi keresetét e nap feláldozásáért is megkevesebíti.

Fiumében is szépen folyt le ez a nemzetközi ünnepség, bár a részletes program — közbejött körülmények miatt — csak általános keretben érvényesült.

A rendezőség elei ugyanis, így számos iparág vezetőségei, az ünnep előtt nézetkülömbőségbe jutottak egymással, minek az lett a következménye, hogy már a felvonulásban sem vett részt valamennyi ipartestület s a délután egy helyütt tervezett népgyűlést is — több vendéglőben, szétosztva tartották meg.

A délelőtti népgyűlés sem folyt le programszerűen. Terv szerint olasz, magyar és horvát szónoklatot kellett volna tartani s végül a munkáshimnusz elénekelni. Aztán úgy történt, hogy az olasz és horvát szónokok után a pódiumra lépett magyar orátor, Winkler Lipót betűszedő, lámpalázt kapott a sok ember láttára s alig egy pár szót hebegve, lelépett az emelvényről. Ez a kínos jelenet aztán megbontotta az egész népgyűlést. Az ünnepi hangulat oda volt; mindenki az utcára sietett s a munkás-himnusz eléneklése elmaradt.

Az ünnep lefolyása különben ez volt:

Mikor a hajnalban öt óraker kivonult katonai zenekar riadó zenével végigjárta a várost s körutjáról visszatért a Deák-korzón át a lakanyába: százával kezdett az iparosság kivonulni a Népkertbe, hogy onnan testületileg induljanak körsétára a városba.

Nyolcz óraker együtt is volt vagy ezer ember, mindeniknek mellét vagy piros virág, vagy piros kokárda díszítette. A vezetőket önként sorakoztatták őket s azután *Eljen a munka! Eljen a nyolcz órai munkarendszer!* kiáltásokkal megindult a menet a Deák-korzón le, a város felé.

Zenekar nem volt a menet élén s a másutt dívatos, feliratos táblák vagy zászlók is hiányoztak. Így a menet meglehetősen színtelen volt. Olykor rázendítettek egy-egy olasz munkásdala, azután evvíváltak, zsvívoztak, éljeneztek s így ért a menet a városba.

A Deák-korzóról, végig a tengerparton vonult a menet egész a Fiumara-folyóig s onnan a Scarpa-teren át a Corsóra tértek, ennek végén pedig bevonultak a Ciotta-utcai Fenice-szinkörbe, hol a népgyűlést tartották meg.

Elsőben az olasz szónok, Dacio János beszélt; aztán horvátul Zvetko Miksa. Mindketten a munka dicsőítését s a mai munkás-ünnep jelentőségét méltatták. Mindkét szónoklatot riadó éljenzéssel és tapssal fogadta az egybegyűlt munkásnép. Ekkor kellett volna következnie a magyar szónoklatnak s utána a munkás-himnusz, de mint már fennebb jeleztük, a program itt megakadt s a népgyűlés minden rend nélkül szétbomlott.

A délutáni népmulatság is, azonképp, miként a népgyűlés, a vezérek közt támadt visszavonás következtében, csak részben és részleteiben sikerült.

A szusáki *Szusák-szállóban* néhány száz iparos ugyan összegyűlt, feleségeikkel, gyermekeikkel — s vidáman el is mulattak. Volt tréfás tombola, dal, táncz, de teljes nem volt a vigalom összhangja, mert az iparosok többsége nem jelent meg.

Ezek a városon kívül, egy-egy nagyobb osterianál mulatoztak; két-három ipartestület együtt s ezek a külön mulatságok is késő éjjelig tartottak.

Aránylag a legrendezettebben folyt le a nyomdászok majálisa a cosalai Ernesta-mulatóban. Ott voltak az összes olasz, magyar és horvát betűszedők, több mint százan. Lelkes, tüzes szónoklatok, kar-dalok, miket a városi zenekar egyrésze kísért, társas játékok és tombola fűszereztek az általános jókedvet, mely kitűnő bor mellett, reggelig tartotta együtt a szellemi munka segédesapatát.

A népkertben a városi polgárság mulatott a délután folyamán. Ott volt a városi nagy zenekar is, mely a nagyvendéglő előtt pompás hangversenyt intonált — s így a tavasz-ünnep élvezetéből az a közönség is kivehette részét, mely nem tartozik a munkásosztályhoz.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hírek.** *Rosner* Ervin báró, volt fiúmei kormányzó és *Nicolich* Vladimir, ogulini főispán tegnap, május 1-én reggel a *Pannonia* magyar-horvát gőzessel Fiuméba érkeztek. *Rosner* báró innen kocsin Ikába hajtatott, *Nicolich* pedig Károlyvárosba utazott.

— **Az Adria vezértitkára.** Az *Adria* magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága április hó 28-án Budapesten tartott ülésén *Kovács* József dr. titkárt a társulat vezértitkárává nevezte ki.

— **A Pannonia megérkezett.** A kivándorlókat szállító *Pannonia* Cunard-gőzös vasárnap reggel hat órakor New-Yorkból kikötőnkbe érkezett. Fedélzetén husz utas volt, kik közül hétnek nem engedték meg a partraszállást, mert semmi ellátási költségük nem volt. A *Pannonia*-val mintegy 1800 kivándorló fog innen Amerikába kiutazni. Az elindulás ideje még nincs megállapítva.

— **Huszonnyoloz évi távollét után** hazajött Fiuméba, szülőföldjét látogatni *Campacci* Antal egykori polgártársunk. Newyorkba vándorolt ki 28 év előtt, hol hosszabb idő óta a magyar-osztrák konzulátus főtisztviselője. Amerikai nőt vett feleségül s boldog családot alapított. A tegnapelőtt ideérkezett *Pannonia*-val jött meg, szülőföldét még egyszer megtekinteni — aztán ismét visszamegy Amerikába. Itteni barátjai nagy ovációkkal fogadták rég nem látott bajtársukat.

— **A Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete,** ez az igazán szükséges, humanus intézmény, amely méltán számíthat nemcsak a munkások, hanem minden emberbarát támogatására, megalakítani készült Fiumében *108-dik fiókpénztárát*. Kétségtelen, hogy Fiume munkásnépe, saját jóvalta érdekében, tömegesen fog seregleni az életrevaló, derék egyesület zászlaja alá. Az egyesület központi bizottsága és fiúmei tagjai a fiókpénztár megalakítása érdekében falragaszok útján a követhető felhívást teszik közzé:

A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylete *108-ik fiókpénztárának megalakítása céljából* f. évi május hó 7-én (vasárnap) délután 2 órakor Fiumében, a Giardino-Pubblico-i vendéglő helyiségeiben *alakuló gyűlést* tart, amelyre az összes munkásokat, önálló iparosokat, állami és magán hivatalok alkalmazottait s az egylet tagjait tisztelettel meghívja. E humanus egyletnek célja a munkaképtelenné vált, elaggott egyleti tagokat már 10 évi tagság után nyugdíjjal ellátni, az elhalt tagok özvegyeit, árváit segélyezni, támogatni. Az egylet 1903. márczius havában kezdette meg működését s jelenleg 50 rokkant és elaggott tagot

lát el nyugdíjjal, segélyez 6 árvát és 39 özvegyet. A kifizetett nyugdíjak és segélyek összege 24 hó alatt: *huszonkét ezer korona*. Az egyletnek 12 évi fennállása után ma *28 ezer tagja, 107 vidéki fiókpénztára és egymillió öt-száz ezer korona vagyona van*. Heti 20, 24, 30 fillér ellenében 10 évi tagság után fizet hetenként 8 korona, 40, 9 korona. 80, 11 korona. 90 fillér nyugdíjat. Kérjük e nemes ügy iránt érdeklődőket, valamint összes munkás társainkat, hogy lépjenek be a tagok sorába; jövőjükről való gondoskodással önmaguknak és családjuknak tesznek jót. — A központi bizottság és a fiúmei tagok.

— **Török dohány-szállítmányt** hozott a fiúmei dohánygyár részére a kikötőnkbe tegnapelőtt beérkezett *Orion* Lloyd-gőzös. A rakomány 12.000 bál.

— **Telefon Abbázia és Budapest között.** A kereskedelemügyi miniszter az abbáziai távbeszélőhálózatot a budapesti helyközi forgalomba bevonta. Három perczig tartó beszélgetés díja két korona ötven fillér.

— **Öngyilkos tengerész.** A kikötőnkbe tegnapelőtt beérkezett *Orion* Lloyd-gőzös kapitánya, *Carmelich*, a helyi révkapitányságnál azt a jelentést tette, hogy *Pavich* Márton 20 éves, zárai születésű tengerész, április 22-én éjjel tizenegy órakor, Sebeniko és Volo közt, a tengerbe vetette magát. A gőzös tüstént megállt; négy matróz mentőcsónakon a tengerre szállt s megkísérelte az öngyilkos kimentését, de az nyomtalanul elmerült a hullámokban. Hátrahagyott értéktárgyait s még kijáró fizetését deponálták a révkapitányságnál s egyben értesítették a szegény szülőket fiuk haláláról. Az öngyilkos ilju tengerész társai beszéltek, hogy *Pavich* az utolsó napokban végtelenül levert, búskomor volt s többször mondta nekik, hogy öngyilkossá lesz. Be is váltotta szomorú fogadását.

— **A betegsegélyző pénztár betörője,** *Pászt* Ferencz fölött ma itélkezett az itten büntető törvényszék. *Pászt* mindenképp azon igyekezett, hogy a betörés elkövetését egy *Jóssi* nevű ismeretlen társára hárítsa, ki nek sikerült megugrania; ő a betörésnél csak mint őrtálló szerepelt volna. Az őt elfogó rendőrök azonban bizonyították, hogy a betörés kísérletét csakis *Pászt* követte el s ki van zárva, hogy más valaki is közreműködhetett volna; mert ők úgy körülzárták az épületet, hogy abból észrevétlenül senki ki nem szökhetett. Az ügyész vádbeszéde s *Szegő* Gyula dr. védőügyvéd védelmének meghallgatása után a bíróság elfogadván a védő által felhozott számos enyhítő körülményt, enyhe ítéletet hozott. E szerint *Pászt* Ferencz bűnösnek mondatott ki a btk. 333. §-ába ütköző s a 336. §. 4. pontja szerint minősülő lopásnak, a btk. 65. §-szert kísérletében és ezért a btk. 92. §-ának alkalmazásával négy heti fogházra, valamint politikai jogainak egy évre szóló felfüggesztésére ítélték. A büntetésből a bíróság, a vizsgálati fogság által két hetet kitöltöttnek vett.

— **Nagy rizs-szállítmányt** hozott tegnapelőtt Akyab-ból, a fiúmei rizshántológyárnak a *Luson* Orion-gőzös. Utja 33 napig tartott s rakománya 59914 zsák nyers rizs.

— **Megőrült kivándorló.** *Kovácsik* Gáspár, a napokban Fiuméba érkezett Magyarországból, azzal a szándékkal, hogy kivándorol Amerikába. A sors azonban másként határozott. Szegény *Kovácsik*on, amint tegnapelőtt este a *Mária* Valeria rakparton járt-kelt, az örület izgatottsága tört ki, — majd dühöngeni kezdett, úgy hogy a rendőrök alig voltak képesek megfékezni. Bevitték a kórház megfigyelő osztályába.

— **Baleset a kikötőben.** Mikor a *Pannonia* kivándorlóhajó tegnapelőtt reggel kikötőnkbe érkezett, szokás szerint a partról egy csónak a hajóhoz evezett, hogy annak köteleit átvevén, a part kikötőtömbjeihez s az uszó bójákhoz erősítsék azokat. A csónakban négy hajós ült s amint a kötelekkel kifelé eveztek, a gőzös csavarja valahogy elkapta a csónak kötelét, minek következtében a csónak abban a veszedelemben forgott, hogy a forgó csavar

alá került. A négy hajós pillanat alatt a tengerbe vetette magát s uszva törekedtek a partot elérni, honnan a pénzügyőrök a csónakjukkal eléjük siettek. Meg is mentették mind a négyet; az ijedségen s az önkéntelen fürdésen kívül semmi bajuk sem történt.

— **Megmérgezett gyermek.** Ay anyai gondatlanság áldozata lett egy *Farina* *Mária* nevű két éves kis leányka. Egyedül hagyták a szobában s a gyermek valami zugban kis üvegecskét talált. Kivette a dugaszt s jót húzott a benne volt folyadékából, melyben maró szódalug volt. A gyermek sikoltozására a szomszédok a szobába rohantak, majd a rendőrséget s a mentőket értesítették. *Felloushag* dr. tisztiorvos azonnal ellenmérget alkalmazott s a szerencsétlen gyermeket a kórházba szállította. Aligha marad életben. A gondatlan szülők ellen megindították a vizsgálatot.

SZÍNHÁZ.

Feoskefészek.

Szombaton és vasárnap este a fiúmei közönség előtt még ismeretlen darab bemutatója volt a Fenice-szinkörben: a *Feoskefészek* című francia operetté, amelynek szövegét *Ordonneau* és zenéjét *Henry Herblay* írta. A darabnak szövege is, zenéje is a *Nebántsvirág* vizeiben evez, de kevésbé mulatságos és kevésbé fülbemászó emennél. A két női főszerep *Kapossy* Józsa és *Sz. Rontay* Boriska kezébe volt letéve. Az utóbbinak ez volt első fellépése az ideai fiúmei szezonban; fürgén és temperamentumosan játszott, de hangja tavaly óta — sajnos — ismét vesztett csengéséből. A férfiszereplők közül különösen *Nyáray*, *Hunyady*, *Faludy* és *Várnay* tetszett a közönségnek. Igen nagy tetszést aratott egy négy éves kis leány, *Benkő* Gizike, aki a második felvonásban *Rontay* Boriskának egy tánczát meglepő ügyességgel és kedvességgel utánozta.

Mindkét előadást meglehetősen szép számú közönség nézte végig.

Szabin nők elrablása.

Tegnap, hétfőn este a *Szabin nők elrablása*, ez a németből magyarosított, őskori eszközökkel dolgozó »vigjáték« került színre. A darab cselekménye a körül forog, hogy Bányay, egy hihetetlenül ügyügyü vidéki tanár, a *Szabin nők elrablása* címmel valami szindarabot írt, amelyet a városba vetődött ripacs-direktor, *Rettegé* Fridolin, »telt ház« csinálásának reményében előadás végett elkunyorál tőle. A darab előadása persze szörnyűséges bukással jár, de e mellett a tanár urnak még igen nagy családi kellemetlenségei is támadnak a dologból, mert a könnyfakasztóan ügyefogyott férfit nem meri bevallani szapora szavu, kardos feleségének azt, amit a háznál az asszonyt kivéve mindenki tud, még a szobaleány is: hogy ő egy színművet követett el. Szerencse, hogy a tanár urnak már férjnél levő leányán kívül még egy eladóleánya van, aki a bonyodalmak révén főköttő alá jut, mert különben elképzelhetetlen, hogyan végződnek ez a szellemi aszkóiban szenvedő »vigjáték«? Ezt az izetlen darabot igazán csak a *Nyáray* kacagató előadása tudja elfogadhatóvá tenni, aki a ripacs-direktorból valóságos kabinet-alakot kreál. Már a pusztá megjelenésével kacagást kelt és oly találóan karrikirozza a »telt ház«-ért sóvárgó, lelkiismeretlen ripacs-direktort, hogy az emberben önkéntelenül föltámad az a gondolat: jóságos egek, ennek az istenáldotta művészembernek hány ilyen direktorral lehetett már

dolga az életben? Tetszésben és tapsban bőségesen volt része tegnap is, de bősége sen meg is érdemelte. Az együgyű tanár hálátlan szerepéből Várnay jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekezett alkotni valami elfogadhatót s hogy ez sikerült is neki, nem kis dicséretére válik. *Biró Irén* a tanár eladó leányát nagyon kedvesen és ügyesen játszotta; *Zsigmondy Anna* szemrevaló, fúrge szobaleány volt. *Veszprémyé, H. Körössy Juczi, Delly és Gonda* is elég jól megállották helyüket; de Marosán Bogdán humoros szerepét *Kulesár* nem tudta kellően kiaknázni.

Közönség szép számmal volt a színházban.

Heti műsor.

Kedd: *A cigánybáró.*

Szerda: *János vitéz.*

Csütörtök: *Bob herceg.*

Péntek: *Fourchambault-család.*

Szombat: *A hajduk hadnagya.*

Vasárnap d. u.: *Petőfi Sándor élete és halála.*

este: *A hajduk hadnagya.*

A Fiumei Magyar Kör közgyűlése.

A *Fiumei Magyar Kör* vasárnap, április hó 30-án délután három órakor tartotta IV-ik rendes évi rendes közgyűlést a tagok nagy részvétele mellett. Az elnöki beszámoló után a közgyűlés megadta a felmentvényt a lelépő választmányának, elismerve ennek érdemeit a kör vezetése körül. Az új tisztikar megválasztása a következő eredménnyel ment végbe: Elnök: *Lágel Frigyes* (egyhangulag); alelnök: *Bornstein Jenő* (egyhangulag); pénztáros: *Jobban István*; ellenőr: *Kalmár János*; titkár: *Németh Gyula*; I. jegyző: *Güns Sándor*; II. jegyző: *Lányi Dezső*. Választmányi tagok lettek: *Csizmás Demeter, Kondik János, Hangyál Dezső, Földes Győző, Lebengut Ferencz, Wéber János, Szántó Jenő, Rénye János, Kulesár Károly, Dorcsics Ferencz, Péter Károly, Hévald Mátyás, Gerendai Mór, Boros Ödön, Rauth Antal, Jónás Dániel, Utlinger Antal és Pozsgay Károly*. A közgyűlés még jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Tóth Géza* diszelnöknek, a fiumei magyar sajtónak, *Sóváry Béla* tanárnak és az újonnan megválasztott tisztikart megjelenezve, szétosztott.

A kör vezetőségének a múlt évről szóló jelentéséből, amelyet a közgyűlés elé terjesztettek, kiemeljük a következőket:

A körtagok szaporodása folytán a régi kis *körhelyiség* szűknek bizonyult, azért a választmány kibérelte a Via Pomerio 6. szám alatt levő és a Mária-árvaház tulajdonát képező házat, amelyért évi 2000 korona házbért fizet. Nyáron a tágas udvar is a körtagok rendelkezésére áll. Tavaly július hó 10-én tartották meg az új helyiség felavatását. Az új helyiségben a tagok régi óhaja is teljesült, egy kitűnő *tekepálya* felállításával, amelyet július hó 31-én avattak fel ünnepélyesen.

Átutazó és segélyre szoruló honfitársak segélyezésére a kör kebelében egy *segély alapot* alapítottak és polgármesteri engedéllyel e célra gyűjtés útján egy kis tőkét tudtak összehozni, de annyi volt a segélyezendő, hogy az e célra összegyűlt tőkét rövid időn belül ki kellett osztaniuk. E célra befolyt: József főhercegtől 50 korona, a fiumei fővármivatal tisztikarától 50 korona, a kőbányai söraktártól 20 korona, a fiumei villamos társulattól 20 korona, a nyilvános raktárvállalat igazgatóságától 20 korona, a kir. kormányzó-ság gyűjtőívén 59 korona, Pártos J.-től 5 kor., Lebengut F.-től 5 korona; összesen 225 korona.

Ugy, mint az előbbi években, ez évben is megünnepelték szép ünnepély keretében má-

cius 15-ikét. Az ünnepély a Deák-szálló nagytermében ment végbe hazafias közönségünk tömeges részvétele mellett.

Május hó 29-én tartották meg a kör III. *rendes évi közgyűlést*. Bevétel volt 2468 korona 07 fillér. Kiadás volt 2421 korona 81 fillér. Pénztári maradvány volt 46 korona 26 fillér.

Július hó 3-án, a közönség óriási részvétele mellett *kurucz-ünnepélyt* rendezett a kör, szintén a Deák-szálló nagytermében. Az Országos Nemzeti Szövetség néhány tagja is lerándult ez alkalomra Fiuméba. A kör ekkor szintén belépett az Országos Nemzeti Szövetség tagjai sorába.

Pázmány Jenő dr. a »Munkás-pauperizmusról« felolvasást tartott. Ez volt az első felolvasás, amely a kör kebelében tartatott és amelyet teljes siker koronázott.

A kör hazafias köteleiséget vélt teljesíteni, amidőn dicső *Rákóczi fejedelmünk hamvainak*, Fiumén át való hazaszállítására dolgában mozgalmat indított. A választmány szeptember 26-án foglalkozott a dologgal és december 1-én egy küldöttség *Pázmány Jenő* dr. vezetésével *Vio Ferencz* dr. polgármesternél ez ügyben, átadva neki egy, *Sirola* Ferencz főgimnáziumi tanár által remekül fogalmazott olasz nyelvű memorandumot. A polgármester megígérte, hogy saját hatáskörében mindent el fog követni a dolog érdekében. A városi képviselőtestület foglalkozott is a dologgal és *Dardi Bazil* nagy szónoki lendülettel előadott beszédének hatása alatt szintén hozzájárult ahhoz, hogy dicsőült nagy fejedelmünk hamvai Fiumén át lépjenek először hazai földre.

A Muzéumok és Könyvtárak Országos Tanácsától a kör egy 1000 koronát érő *könyvtárt* kapott, teljesen felszerelve, szekrényvel együtt. Ez oly hiányt pótol, hogy ezzel a kör egy óriási lépéssel előbbre mehetett a tagok-igényeinek kielégítésében.

A tagok óhajára és szórakoztatására három hónapra terjedő *táncztanfolyamot* is létesített a kör kebelében, természetesen csakis körtagok részére és kitűnően működő *házi zenekart* is alakított. A kör *dalárdája* eddig minden hazafias ünnepélyen, ha a nagy közönség elé lépett, teljes sikerrel működött.

Daczára annak, hogy a *Fiumei Magyar Kör* itt Fiumében, Magyarország e végpontján, egy idegen ajku városban, a szó teljes értelmében *hazafias missziót* teljesít és az itt élő magyarságban *hazafias ünnepélyek rendezése által a hazaszeretet lángját élesztgeti és ébren tartani törekszik*, — sőt az idevetődött, segélyre szoruló honfitársakat segélyben részesíti, — daczára mindennek, a kormánytól *egy fillér támogatásba nem részesül*.

A kör védnöke: *Szápary László* gróf, valóságos belső titkos tanácsos. Diszelnöke: *Tóth Géza*, az *Adria* tengerhajózási társaság igazgatója. Tiszteletbeli tag: *Solymásy E.* Oszkár, tengerhajózási főfelügyelő. Alapító tag: *Kőbányai söraktár részvénytársaság*. A rendes és pártoló tagok száma ez idő szerint 196.

A kör bevétele az 1904. évben 3121 kor. 35 fillér volt; pénztári maradvány az év végén 89 korona 23 fillér. Az 1905. évi költségvetés, a bevételt 4988 korona 23 fillérre és a kiadást 4155 koronára irányozza elő.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Deák szálloda. Kischberg Lipót Bécs. — Frochot Henrik Páris. — Rubinics Albert Milano. — Petkovics Lajos Goszpics. — Rosenbaum Lajos Arnau. — Helner Ferencz Laibach. — Milosavljedics György Ogulin. — Almássy Gyula Budapest. — Olsen Ottó Stockholn.

De la Ville szálloda. Winter F., Tausig Olga Prága. — Bighetti Karolin Csernovitz. — Beregi N. Nándor Moór. — Heinrich János Budapest. — Baumann Adolf Rendeck. — Garlasky Aladár Marosvásárhely. — Halmos J. Szeged. — Konzel Klotild Székelyudvarhely. — Taroni G., Heinz G., Bedetti A. Seroslliano. — Maiarski F. Lemberg. — Forte Dávid Triest. — Tomcsányi Béla Budapest. — Wuest

Leó, Erdős Ervin Rutka. — Zuran I. Scutari. — Várnay István Budapest. — Rosenberg Armin dr. Károlyváros. — Dr. Kiss Istvánné Simontornya. — Fischer O. Budapest. — Zacharias Ede Neisse. — Kovenda Lajos dr. Zengg. — Róth M. Neisse. — Antos Eliz Károlyváros. — Koreczky Károly Zágráb. — Schneck János Budapest. — Roder Ferencz dr. Lemberg. — Dedovics János Jicin. — Rudics O. Magyar Kanizsa. — Lueate M. Belgrad. — Leoresen Miklós Milanó. — Benta P. Ragusa. — Ebringer Emil Páris. — Huber Elemér Budapest. — Brenner Vilmos Bécs. — Weiner Antal Budapest. — Seiler M. Nagyszeben. — Guszmann I. Hodony. — Harsdorf Károly Lemberg.

Hungaria szálloda. Say Károly Szombathely. — Hollós Sándor Budapest. — Schlesinger N. Póla. — Barthlin Vilmos Szeged. — Horlicz György, Pollák T. Krakó. — Merschmit Károly Pozsony. — Spitzer N. Zágráb.

Quarnero szálloda. Losawsky E. és neje Budapest. — Mayer Antal Trieszt. — Deutsch Ferencz Abbázia. — Ladicós A. Komo. — Milustin P. Zágráb. — Schurrola Antal Bécs. — Budok F. Prága. — Kleindiest család Grác. — Wolf dr. családja Lussinpiccolo. — Sveglievich Ernő Spalato. — Salzer József, Weinbauer E. Bécs. — Beszterczey István Maros-Vásárhely. — Giethavics Miklós Eszék. — Podraneczky H. Marburg. — Bloeky S. Abbázia.

Kikötőnk forgalma.

Érkezett:

Április 29-én.

Giuseppe Coraja, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1097, kapitány Corrao, Marseilleből. Orion, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1763, kapitány Carmellich, Csepölből. Luxon, magyar lobogó alatt tonnatartalma 3181, kapitány Glavan, Akyabból.

Április 30-án.

Pannonia, angol lobogó alatt, tonnatartalma 6210, kapitány Potter, New-Yorkból. Évangélista, görög lobogó alatt, tonnatartalma 181, kapitány Lapata, Triesztből.

Május 1-én.

Hungaria, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1072, kapitány Gilovich, Triesztből.

Május 2-án.

Achille, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1216, kapitány Bartoli, Csepölből. Gemelli, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 472, kapitány Jacona, Triesztből.

Indult:

Április 29-én.

Albánia, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 100, kapitány Manukovich, Cattaroba. Tonci, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 84, kapitány Gamulin, Brenóba.

Immacu, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2069, kapitány Haracich, Triesztbe. Balaton, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1514, kapitány Sorlini, Rouenba.

Bathori, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1383, kapitány Blazevich, Rotterdamba. Szent István, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1376, kapitány Poschich, Glasgowba.

Április 30-án.

Giuseppe Coraja, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1097, kapitány Corrao, Marseillebe.

Május 1-én.

Zrinyi, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 941, kapitány Descovich, Valenciába.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Érkezett:

Báthori április 30-án Sebenicoba Fiuméből. Szent István május 2-án Bariba Fiuméből. Duna május 1-én Genuába Messinából.

Indult

Jókai április 29-én Genuából Pernambucoba. Matlekovits április 29-én Malagából Londonba. Buda II. április 29-én Messinából Genuába. Duna április 29-én Messinából Genuába. Zrinyi május 1-én Fiuméből Valenciába. Árpád május 1-én Nápolyból Maltába. Kassa május 1-én Nápolyból Genuába. Deák április 30-án átment Gibraltáron Antwerpen felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű cipők, gyermekjáték, diszmű-tár-
gyak és utazási ezikkben.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR

„Gyógyszertár alla Salute“

Dr. A. Mizzan

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

„Petrosol“ hajviz biztos hatása. — El-
tünteti a fejkorpát, puhítja a haját és erősíti
a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást
és az ősztést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű-
vése által a legszervekre oly kellemes és jó
hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja
és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen
minden háznál, különösen beteg- és gyer-
mekszobákban.*

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“ a legjelesebb égvényes gyógysa-
ványvíz, mely kiválóan szerencsés
vegyi összetétel, rendkívül dús, fő-
leg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán
ritkítja a párt a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézsé-
geknel, vese és gyomorhál-
bajokban, gyuladatos hólyag és köszvényes bántal-
mak és a belserveszet minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden orvosi-
tudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelki-
ismerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti-víz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa cégénel, Via Stefano, 1.
Telefon 518.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Óriási szerencse Töröknel!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez.
Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nye-
reményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 leg-
nagyobb nyereményt, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,

továbbá 1000.000, 800.000, 70.000, 600.000, 25.000, 20.0000, több 15.000,
10.000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110.000** sorsjegyre **55.000** pénz-
magyar osztálysorsjátékban ismét nyerem-
mény jut és összesen

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy firt — 75 vagy kor. 150; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy firt 150 vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése**
ellenében küldjük,

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsje-
gyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

➔ f. évi május hó 7-ig ➔

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)